

тафорични съвместявания. Митологията предварително предлага тънката нишка на сходство, съзирайки връзка между отвора, канала, през който минава въздуха към огнището и фонтанелата на черепа.³³ В „Нощ“ освен това камината е представена антропоморфно: „камина без топливо/ отворена – уста готови/ проклятие да изрекът.“; „... . Камина /все тъй прозината мълчи/ и сякаш дума ѝ не теква/ за клетва, най-ужасна клетва!“

Камината се напруга да изрече слово (проклятие), но е празна и студена, липсва гориво, тъй да се рече, енергия на артикулацията. При тази липса, сред повсеместния студ, който пронизва творбата, единствената гореща точка са очите и черепа на лирическия „аз“, иманентно свързани с огнената метафорика – „затварям пламнали очи“; „не мозък, а олово сякаш/ в разяден череп се разлива. . .“

В света на „Нощ“ пламналите очи и череп фигурално изразяват болестното състояние на треската и нямат никакво отношение към каквато и да била речева интенция. Те съдържат обаче, условно казано, горивото, от което се нуждае камината.

Тази връзка по контраст, заедно с изброените по-тънки алюзии е достатъчен катализатор, за да възникне в безсъзнателното паметово битие на „Нощ“ фигурата (камина $\cap$ череп).

В обединеното предикативно пространство огнената речева субстанция се съединява с речевата интенция. Появява се неартикулираният в „Нощ“ мотив на *огнедишащото сакрално слово*.³⁴ Той предизвиква разместване и прегрупиране на предикациите. Клетвата, която е подходяща за празната камина, за нейната „опустялост“, се оказва неуме-

³³ Жан Шевалие, Ален Теербрант. *Речник на символите*. С., 1995, с. 445.

³⁴ В Упанишадите изоморфно са свързани зенитът, огънят и словото: „Кое е божеството на Зенита? – Агни! – А на какво се основава Агни? – На Словото!“ Цит. по Gilbert Durand. *Les structures anthropologiques de l'imaginaire*. Р., 1984, р. 198. В Библията огънят е свързан със словото на Бога и словата на пророците, чиито устни са „пречистени“ с горящ въглен. (Исая, VI, 6-7).